

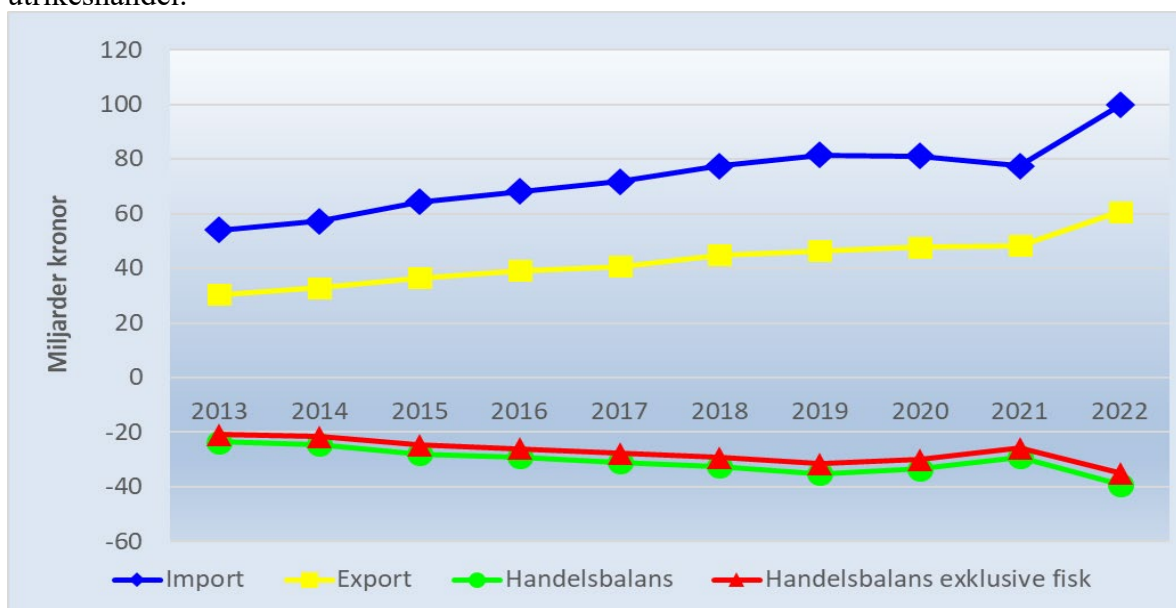
Nettounderskottet i handelsbalansen ökar tydligt

- Det första halvåret 2022 ökade värdet av exporten av jordbruksvaror och livsmedel med 25,4 procent medan importen ökade med 28,7 procent jämfört med motsvarande period 2021. Om fisk exkluderas så ökade exporten med 19,2 procent medan importen ökade med 26,7 procent.
- De nordiska grannländerna Norge, Danmark och Finland är fortsatt de viktigaste exportmarknaderna för svenska jordbruksvaror och livsmedel.
- Underskottet i handeln med jordbruksvaror och livsmedel ökade tydligt under det första halvåret 2022 jämfört med motsvarande period 2021 och uppgick till strax över 39 miljarder kronor.

Värdet av Sveriges totala utrikeshandel ökade tydligt under det första halvåret 2022 jämfört med motsvarande period 2021. Exportvärdet ökade under perioden med drygt 24 procent medan importvärdet vittnar om en något större ökning på strax över 29 procent.

Värdet av den svenska exporten av jordbruksvaror och livsmedel ökade med drygt 25 procent till närmare 61 miljarder kronor under det första halvåret 2022, jämfört med motsvarande period 2021. Motsvarande siffra för importen vittnar om en ökning med närmare 29 procent till närmare 100 miljarder kronor, se figur 1.

Ökningarna avseende export- och importvärdet för jordbruksvaror och livsmedel är i det närmaste en spegelbild av motsvarande procentuella ökningarna för Sveriges totala utrikeshandel.

Figur 1. Handelsutveckling av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1-2 år 2013-2022

*Figuren baseras på bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Sveriges underskott i handeln med jordbruksvaror och livsmedel ökade tydligt under det första halvåret 2022 jämfört med det första halvåret 2021 och uppgick till strax över 39 miljarder kronor. Underskottet minskade dock under det första halvåret 2021 jämfört med det första halvåret 2020. Även för det första halvåret 2020 jämfört med det första halvåret 2019 minskade underskottet. Innan dess minskade underskottet senast 2010. Om fisk exkluderas uppgick handelsunderskottet det första halvåret 2022 till 35 miljarder kronor, även detta en tydlig ökning jämfört med motsvarande period 2021, se figur 1.

Det är främst värdeökningen för produktgruppen fisk (+6,7 miljarder kronor) men även diverse livsmedel (exempelvis såser, margarin, beredningar av spannmål och smörblandningar), mejeriprodukter, kaffe samt drycker som bidragit till att **exporten** ökat med 12,3 miljarder kronor motsvarande drygt 25 procent, se tabell 1. Tobak och tobaksvaror var den enda produktgrupp som minskade i värde (-3 %). En stor del av handeln med fisk är vidareexport av norsk lax. Om fisk exkluderas från jämförelsen så ökade exportvärdet med 5,6 miljarder kronor eller strax över 19 procent.

Tabell 1. Sveriges export av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1-2 år 2022 jämfört med kvartal 1-2 år 2021, miljoner kronor

SITC	2021 kv 1-2	2022 kv 1-2	Andel 2022 kv 1-2, %	Förändring, %
00 levande djur	121	148	0	22
01 kött och köttvaror	1 099	1 542	3	40
02 mejeriprodukter och ägg	2 529	3 458	6	37
03 fisk, kräft- och blötdjur	19 076	25 766	42	35
04 spannmål och spannmålsvaror	4 562	4 887	8	7
05 frukt och grönsaker	1 785	2 134	4	20
06 socker, sockervaror och honung	933	1 134	2	22
07 kaffe, te, kakao, kryddor	2 699	3 520	6	30
08 djurfoder	1 363	1 691	3	24
09 diverse livsmedel	6 299	7 456	12	18
11 drycker	3 754	4 506	7	20
12 tobak och tobaksvaror	2 280	2 113	4	-3
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	62	62	0	1
4 oljor och fetter	1 806	2 157	4	19
SUMMA	48 370	60 674	100	25,4

*Tabellen baseras på bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas procentuella andelar variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

På **importsidan** kan betydande värdeökningar noteras för produktgrupperna fisk, kött, kaffe, oljor och fetter, frukt och grönsaker, spannmål, drycker, mejeriprodukter samt diverse livsmedel vilket bidragit till att importen ökat med drygt 22,2 miljarder kronor motsvarande närmare 29 procent, se tabell 2. Inga produktgrupper minskade i värde. Om fisk exkluderas från jämförelsen så ökade importvärdet med 14,7 miljarder kronor eller närmare 27 procent.

Tabell 2 Sveriges import av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1-2 år 2022 jämfört med kvartal 1-2 år 2021, miljoner kronor

SITC	2021 kv 1-2	2022 kv 1-2	Andel 2022 kv 1-2, %	Förändring, %
00 levande djur	88	200	0	128
01 kött och köttvaror	5 830	8 062	8	38
02 mejeriprodukter och ägg	5 552	6 662	7	20
03 fisk, kräft- och blötdjur	22 328	29 853	30	34
04 spannmål och spannmålsvaror	4 250	5 674	6	33
05 frukt och grönsaker	12 893	14 436	14	12
06 socker, sockervaror och honung	1 496	2 084	2	39
07 kaffe, te, kakao, kryddor	4 831	7 003	7	45
08 djurfoder	2 524	3 172	3	26
09 diverse livsmedel	5 038	5 992	6	19
11 drycker	6 742	8 118	8	20
12 tobak och tobaksvaror	943	1 158	1	23
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	623	1 035	1	66
4 oljor och fetter	4 365	6 302	6	44
SUMMA	77 503	99 749	100	28,7

*Tabellen baseras på bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas procentuella andelar variera något jämfört med totalen.

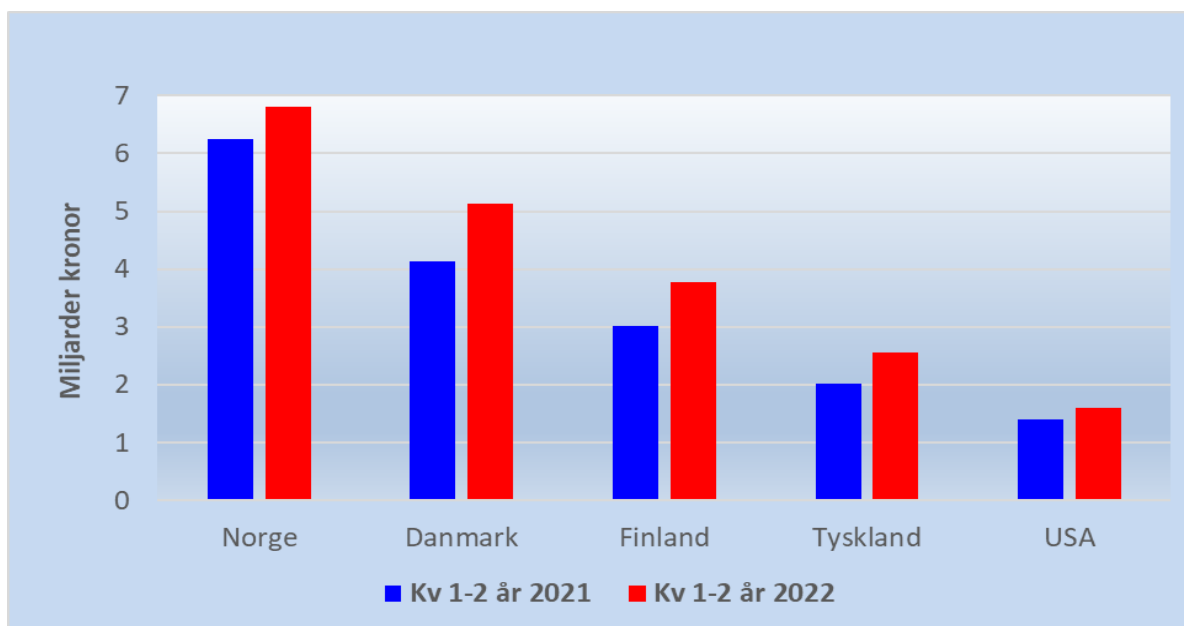
Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

För att få en mer rättvisande bild av vilka länder som är viktiga för den svenska handeln med jordbruksvaror och livsmedel så exkluderar vi produktgruppen fisk i följande resonemang. Anledningen är att den handeln till stor del kan härledas till vidareexport av norsk lax.¹

De viktigaste marknaderna för den svenska **exporten** av jordbruksvaror och livsmedel under det första halvåret 2022, uttryckt i värde, är Norge, Danmark, Finland, Tyskland och USA, se figur 2. Exporten till det största mottagarlandet Norge har jämfört med det första halvåret 2021 ökat med drygt 9 procent och uppgår till strax över 6,8 miljarder kronor. De produktgrupper där exporten till Norge ökat mest är diverse livsmedel, kaffe, djurfoder, spannmål, mejeriprodukter samt oljor och fetter. Produktgruppen tobak och tobaksvaror har minskat tydligast i värde, -144 miljoner kronor. Värdet av exporten till Danmark ökade med drygt 24 % och uppgår till drygt 5,1 miljarder kronor. De största ökningarna till Danmark kan noteras för produktgrupperna kaffe, spannmål, kött, mejeriprodukter och diverse livsmedel.

Exporten till Finland ökade med närmare 25 procent och uppgår till närmare 3,8 miljarder kronor. För Finlands del kan de största ökningarna noteras för produktgrupperna kaffe, spannmål, diverse livsmedel och djurfoder. Avslutningsvis har värdet av exporten till Tyskland ökat med i det närmaste 27 procent medan exporten till USA ökat med närmare 15 procent. För Tysklands del kan ökningen till största del förklaras av att produktgrupperna drycker, diverse livsmedel och mejeriprodukter ökat med närmare 420 miljoner kronor. För USA:s del kan ökningen nästan uteslutande härledas till att exporten inom produktgrupperna spannmål och drycker ökat med i det närmaste 200 miljoner kronor.

¹ Mer information om vidareexport återfinns i PM:et Svensk handel med jordbruksvaror och livsmedel 2013, som publicerades 2014-03-19.

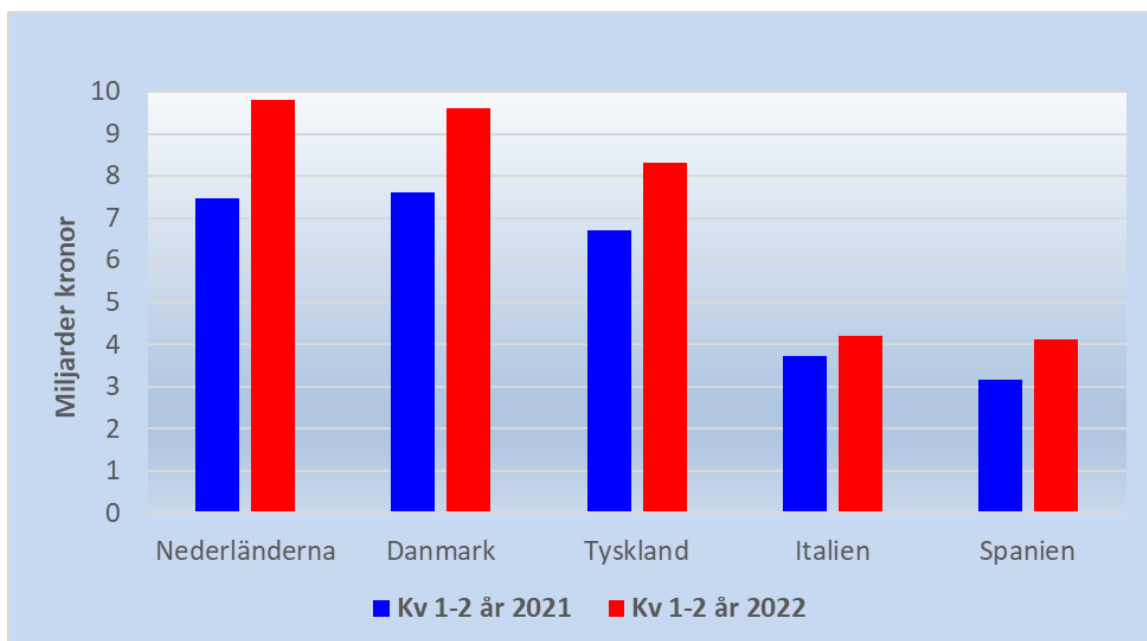
Figur 2 De fem största marknaderna för svensk export av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1-2 år 2022 jämfört med kvartal 1-2 år 2021, miljarder kronor

*Figuren baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

De viktigaste avsändarländerna för den svenska **importen** av jordbruksvaror och livsmedel under det första halvåret 2022, uttryckt i värde, är Nederländerna, Danmark, Tyskland, Italien och Spanien, se figur 3. Importen från det största avsändarlandet Nederländerna har jämfört med motsvarande period år 2021 ökat med 31 procent och uppgår till i det närmaste 9,8 miljarder kronor. Importen från Nederländerna har främst ökat för produktgrupperna oljor och fetter, kött, kaffe, mejeriprodukter, drycker, diverse livsmedel, frukt och grönsaker samt djurfoder. Värdet av importen från Danmark har ökat med drygt 26 procent till strax över 9,6 miljarder kronor. Ökningar kan främst noteras för produktgrupperna kött, oljor och fetter, mejeriprodukter, spannmål, oljeväxter och oljehaltiga nötter, socker, drycker samt djurfoder.

Importen från Tyskland ökade med närmare 24 procent och uppgår till 8,3 miljarder kronor. Importvärdet har ökat mest för produktgrupperna frukt och grönsaker, spannmål, kaffe, kött, mejeriprodukter, diverse livsmedel, oljor och fetter samt drycker. Avslutningsvis har värdet av importen från Italien och Spanien ökat med strax över 13 respektive drygt 30 procent. För Italiens del kan tydliga ökningar noteras för produktgrupperna kött, spannmål och kaffe som tillsammans ökat med närmare 330 miljoner kronor. För Spaniens del kan ökningen främst härledas till att produktgrupperna oljor och fetter, frukt och grönsaker, diverse livsmedel, kött och drycker tillsammans ökat med drygt 850 miljoner kronor.

Figur 3 De fem främsta avsändarländerna för svensk import av jordbruksvaror och livsmedel kvartal 1-2 år 2022 jämfört med kvartal 1-2 år 2021, miljarder kronor

*Figuren baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Coronapandemins påverkan på svensk handel med jordbruksvaror och livsmedel är numera obefintlig, vilket framgår av de tydligt stigande export- och importsiffrorna under det första halvåret 2022 jämfört med motsvarande period 2021.

Handeln med Ryssland under det första halvåret 2022, jämfört med motsvarande period 2021, minskade betydligt beroende på landets invasion av Ukraina. Det bör i sammanhanget poängteras att handeln med Ryssland inte är så värst stor. Tittar vi exempelvis på exporten till under helåret 2021, uttryckt i värde och fisk exkluderat, så hamnar Ryssland på 12:e plats.² Inkluderas fisk skulle Ryssland hamna ytterligare något längre ner på listan eftersom vidareexport av norsk lax sker främst till Europeiska länder men inte till Ryssland. Handeln med Ukraina är betydligt mindre än den svenska handeln med Ryssland. I bilaga 1 hittar ni mer detaljerade uppgifter om den värdemässiga handeln med dessa två länder, exklusive fisk, nedbrutet på 2-ställig SITC-nivå.

Uppgifternas precision

Uppgifter om utrikeshandel samlas in av SCB genom en enkätundersökning och tulldokument. Uppgifterna revideras efterhand som fler uppgifter blir tillgängliga. Precisionen är givetvis lägst i uppgifterna för 2022. En analys av de revideringar som gjorts för tidigare år visar att förändringarna blivit små. Därutöver tillkommer vissa andra aspekter som är viktiga att ha i åtanke, till exempel att handeln inom de globala produktionskedjorna ökar och gör handelsstatistiken mer svårtolkad samt att en del handel är vidareexport. Det finns dock goda förutsättningar för att dra övergripande slutsatser när siffrorna jämförs med tidigare års siffror.

² Se Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel 2021, som publicerades 2022-04-07.

Bilaga 1.a Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel med Ryssland, miljoner kr

SITC	Import kv 1-2 2021 Mkr	Import kv 1-2 2022 Mkr	Export kv 1-2 2021 Mkr	Export kv 1-2 2022 Mkr
00 levande djur	0	0	0	0
01 kött och köttvaror	0	0	0	0
02 mejeriprodukter och ägg	4	0	0	23
04 spannmål och spannmålsvaror	0	0	23	12
05 frukt och grönsaker	6	0	11	3
06 socker, sockervaror och honung	0	0	2	1
07 kaffe, te, kakao, kryddor	1	0	23	5
08 djurfoder	179	127	9	2
09 diverse livsmedel	1	3	215	157
11 drycker	4	1	5	1
12 tobak och tobaksvaror	0	0	0	0
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	0	0	0	0
4 oljor och fetter	0	8	242	97
SUMMA	195	140	530	300

*Tabellen baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas summor variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Bilaga 1.b Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel med Ukraina, miljoner kr

SITC	Import kv 1-2 2021 Mkr	Import kv 1-2 2022 Mkr	Export kv 1-2 2021 Mkr	Export kv 1-2 2022 Mkr
00 levande djur	0	0	0	0
01 kött och köttvaror	0	0	2	2
02 mejeriprodukter och ägg	0	0	6	6
04 spannmål och spannmålsvaror	7	6	17	0
05 frukt och grönsaker	13	13	0	0
06 socker, sockervaror och honung	5	1	2	0
07 kaffe, te, kakao, kryddor	3	1	0	3
08 djurfoder	7	7	0	0
09 diverse livsmedel	1	2	58	50
11 drycker	0	0	2	1
12 tobak och tobaksvaror	0	0	0	1
22 oljeväxtfrön och oljehaltiga nötter	1	4	0	0
4 oljor och fetter	8	29	39	61
SUMMA	45	63	127	123

*Tabellen baseras på ej bortfallsjusterade siffror.

** På grund av avrundningsregler kan produktgruppernas summor variera något jämfört med totalen.

Källa: Egen bearbetning av statistik från SCB.

Kontaktpersoner

Lars-Anders Strandberg 036-15 50 97

Patrik Eklöf 036-15 51 50
